

Prof. de Mattei: „Svätosť je jediné riešenie krízy našej doby!“

Roberto de Mattei

18. januára 2022 ✝ Spoločnosť

Zdroj: wikimedia commons

Kríza našej doby sa presunula z oblasti kultúry a morálky do oblasti psychológie, pričom psychológia sa chápe v jej etymologickom význame, teda ako „veda o duši“. Ak morálka stanovuje zákony ľudského správania, psychológia skúma kognitívny a afektívny život človeka. Človek je zložený z duše a tela a duša, ktorá je životným princípom tela, má dve základné schopnosti, inteligenciu a vôľu. Ako telesná bytosť je človek vybavený aj vnútornými a vonkajšími zmyslami, ktoré sa podieľajú na jeho poznávacom procese.

Ak sú primárne a sekundárne schopnosti človeka usporiadané, jeho osobnosť sa harmonicky rozvíja. Na druhej strane, keď sa v temnej ľudskej sfére, kde sa citlivé sklony stretávajú s duchovnými schopnosťami, rozvíjajú neusporiadané vášne, duša prežíva situáciu nerovnováhy, ktorá môže viesť k morálnej a psychickej skaze. Človek riskuje psychické zvrútenie, keď stratí zo zreteľa pravý a jediný cieľ svojho života, ktorým je naše posvätenie a Božia sláva.

Dalo by sa povedať, že mnohí jednotlivci, ktorí stratili primárny ľudský cieľ, sa zdajú byť psychicky pokojní a bez problémov. Psychická stabilita, ktorú poskytuje zdravie, peniaze a rovnaké city, je však len zdanlivá. Jednotlivci, ktorí sa zdajú byť silní, ale nemajú Boha, sú ako domy postavené na piesku, o ktorých hovorí evanjelium. Strata čo i len jedného z falošných statkov, na ktoré sa spoliehajú, stačí na to, aby u nich vznikla psychická kríza. Čo sa však stane, keď ich životy neohrozí strata individuálneho majetku, ale spoločenské katastrofy, ako napríklad vojna alebo pandémie, ktoré otrasú spoločnosťou? Vtedy sa viac ako inokedy naplnia slová evanjelia: „*Spustil sa dážď, privalili sa vody, strhla sa víchrice, oborili sa na ten dom a dom sa zrútil; zostalo z neho veľké rumovisko.*“ (Mt 7, 27)

V pohnutých dejinných časoch si musíme uvedomiť, že riešenie problémov, ktoré nás sužujú, môžeme nájsť len sami v sebe. Nebojujeme politický, sociálny alebo zdravotný boj, ale sme vojakmi v dlhodobej vojne proti telu, diablu a svetu, ktorá siaha až k počiatkom stvorenia. V tomto boji, ako vysvetľuje páter Réginald Garrigou-Lagrange (1877 – 1974): „**vnútorný život je pre každého z nás jedinou nevyhnutnou**

vecou“ (*Le tre età della vita spirituale*, tr. it. Fede e Cultura, Verona 2020, s. 21). Pravý život človeka totiž nie je povrchný a vonkajší život tela, ktoré je určené na rozklad a smrť, ale nesmrteľný život duše, ktorá riadi svoje sily správnym smerom.

Boh od nás nežiada, aby sme zachraňovali spoločnosť, ale aby sme zachraňovali svoje duše a vzdávali mu slávu, dokonca aj spoločenskú, verejným svedectvom o pravde evanjelia. Jedine Boh zachraňuje spoločnosť a robí to prostredníctvom Cirkvi, ktorá nikdy nestráca svoje charakteristické črty, počnúc svätosťou, ktorá je jej vlastná. Preto v čase všeobecnej malátnosti a zmätenosti, píše otec Garrigou-Lagrange, „*je potrebné, aby každý z nás myslel na jedinú nevyhnutnú vec a prosil Pána o svätých, ktorí budú žiť iba touto myšlienkou a ktorí budú veľkými animátormi, ktorých svet potrebuje. V najnepokojnejších časoch, ako napríklad za čias albigéncov a neskôr pri vzniku protestantizmu, Pán poslal zástupy svätých. Táto potreba nie je v dnešnej dobe o nič menej citeľná*“ (*The Three Ages of Spiritual Life*, cit., s. 23–24).

Nie inak to vyjadril Dom Prosper Guéranger (1805 – 1875): „*Vo svojej nekonečnej spravodlivosti a milosrdenstve Boh obdarúva svätými rôzne epochy alebo sa rozhodne ich neobdarovať, takže, ak sa smiem takto vyjadriť, teplomer svätosti je nevyhnutný na testovanie stavu normálnosti epochy alebo spoločnosti*“ (*Le sens de l'histoire, in Essai sur le naturalisme contemporain*, Editions Delacroix, 2004, s. 377).

To znamená, že sú storočia, ktoré sú lakomejšie, a iné, ktoré sú veľkorysejšie, pokiaľ ide o milosti, ktoré Boh udeľuje, aby povolával k svätosti. 15. storočie bolo chudobné na svätých a 16. bolo štedré; 20. storočie bolo až na niekoľko svetlých výnimiek lakomé; bude 21. storočie storočím štedrej odpovede na milosť? Akú teplotu ukazuje duchovný teplomer našej doby?

Keď sa pozrieme okolo seba, nevidíme veľkých svätých, ktorých by sme chceli vidieť, ako stoja vedľa nás, aby nás podopierali. Možno však zabúdame, že kritériom svätosti nie sú senzačné zázraky, ale **schopnosť duše žiť deň čo deň v odovzdanosti Božej Prozreteľnosti** tak, ako žil svätý Jozef, vzor svätosti, tichý a verný bojovník, aktívna a kontemplatívna duša, dokonalý príklad rovnováhy všetkých prirodzených a nadprirodzených čností.

Nikto nevedel tak dobre ako svätý Jozef, aká krehká je Rímska ríša, hoci navonok sa tak nezdala, a nikto si nebol tak dobre ako on vedomý perfídnosti Sanhedrinu. Napriek tomu dodržiaval rímsky zákon o sčítaní ľudu a židovské predpisy pri Ježišovej obriezke, pričom nikdy nepodnecoval násilnú vzburu proti autorite. V jeho srdci nebol hnev, iba pokoj a jediná nenávisť, ktorú poznal, bola voči hriechu. Rok svätého Jozefa, ktorý vyhlásil pápež František, sa skončil, ale úcta k svätému Jozefovi musí naďalej oživovať katolíckych veriacich a posúvať ich k úsiliu o svätosť, ktorá má svoj vrchol v Ježišovi Kristovi. On jediný má absolútnu a univerzálnu plnosť milosti a On a iba On robí veľkých svätých.

A dnes viac ako kedykoľvek predtým potrebujeme svätých, spravodlivých a vyrovnaných ľudí, ktorí žijú podľa svojho rozumu a viery, nikdy sa nenechajú znechutiť, lebo dôverujú v pomoc Božej Prozreteľnosti a Preblahoslavenej Panny Márie.

Taliansky historik a profesor, Roberto de Mattei prináša v knihe **Druhý vatikánsky koncil** s podnadpisom **Doposiaľ nenapísané dejiny** (slov. vydanie – Vydavateľstvo Slovakia Christiana), ucelený pohľad na udalosť, ktorá zásadným spôsobom ovplyvnila život v katolíckej Cirkvi v druhej polovici 20. storočia a nemalou mierou naň vplýva i dnes. Záujemcovia si môžu túto vysokohodnotnú knihu objednať na adrese:

<https://www.christianashop.sk/druhy-vatikansky-koncil-doposial-nenapisane-dejiny/>

URL adresa článku: <https://christianitas.sk/prof-de-mattei-svatost-je-jedine-riesenie-krizy-nasej-doby/>